

Nro 27.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsbon Septembernek 30-dik napján 1794.
esztendőben.*

Frantzia Ország.

A Jákobinusok azt akarják már most véghez vinni, hogy minden Nemesek és Papok, akármely jó patrioták légyenek is ők, de még is az országból ki takaradjanak. — A' Convent pedig az Enigransokról, Hozájokból ki-költözöttekről, olyan értelmű Decretumatt adott ki, mellynek Tartása szerént, nem tsak azok tartattatnak Hazájokból ki-költözötteknek, a' kik a' Revolutió ideje alatt, hanem a' kik még annak előtte is Hazájokból el menvén, a' közelebb múlt esztendőben Oktober előtt hazájokba vissza nem tértek; melly szerént mind azon Jöszagaikat, a' mel-

E e

lyeket most birnak, avagy a' mellyek ez után réájok szállhatnának, egy átotjában el-veztik, hogyha pedig magok valaha oda visszafá térnek, guillotiniroztatnak. A' Convent ezen okosságon kívül való Decretuma által, nyer ugyan magának azon Józágokból nevezetes summát, de ellenséget is igen vagy 100000-ret, ha nem többet.

A' 9-diki ülésben, az Orzágnak közönséges jövedelmire ügyelő Választattok, a' közelebb múlt Honapban lett Jövedelmek, és tett költségek állapotját terjesztették a' Nemzetigyűlés szemei eléibe, a' mellyből ki-tettzik, hogy az azon Honapbeli Héjjánosságot, a' Nemzet kintstárházának rendkívül való kassájából 193 milliokkal kellene kipotólni. — Generáladjutant *Richard* és *Rennesi* fő kvártéljáról e' képpen ír, hogy ő egy kis tsatátskából *Chonans* felé jött légyen visszafá, holott is 90 embert és 2 Generalokat ölt légyen meg, 's mindenik vezérnél egy egy Patenst talált, a' melly a' Királynak képét viselő petséttel valam g. petsételve. A' Patensbe leg előll e' vala: *A' Frantzia Printzeknek, és az Angliai Igazgatásnak, Orzáglásnak nevíben.* E' mellett mindeniknél egy Proclamatió találtatott, hogy az által a' *Bretagna* bélieket fel-lármázzván, pártot ütésre vihessék.

Párisból Sept. 6-án. A' Nemzeti Gyűlésnek mind a' két része, azon nyughatatlanságából, melly a' *Lecointré* árulásából származott versengésből vette vala a' maga eredetit, úgy tettzik, mintha magát ki akarná nyugodni. Azonban *Talliennek* azon utolsó beszéde, mellyet a' Közönség előtt tett vala, akár melly fontos lett légyen is, még is a' keményen való bánásnak modja vett erőtt ismétlen. — Ugyan onnan írják *Sept. 8-án*, hogy a' Jákobinusok *Sept. 3-án* tartatott ülésekben *Lecointrét, Tallient, és Freront* a' magok listájokból ki törölték légyen, kik közül a' két első a' magok ellen tétetett vádok iránt hijába kívánták magokat óltalmazni. Az 5-dikben tartatott ülésekben pedig *Laveauxat* és *Dufournyt*

minthogy az ő vélekedések a' szabadon való nyomtatás ellen vólt, mint Contrarevolutionistákat elfogatták.

Millyen jól meg-elégedett az egész Nép a' szabadság nevét viselő fa' árnyékában való nyugovással, a' maga *Repraesentansaival*, és a' mostani országlást folytatóival, meg tettik azon sűrű panaszokból, mellyek *Avignonból*, *Lyonból*, és *Doléból* jönnek elé. — *Rhone-Mündung* nevezetű Departamentum, Olytály, hasonlatossá lett valamelly ostrom által meg vétetett és égészzen el-pusztított váróshoz: *Bedouinban* egy nap 300 aszszony emberek vettettek az emberiség mellett tömlötzre, *Tarasconban* pedig 3500 személek ülnek fogságban, szép szabadság! a' kik napjában tsak egyfont kenyéret kapnak, és senkinek is nékik valamint vinni nem szabad, ilyen ott az emberiség. A' Polgárok a' nagy kétségben való esés miatt akorattyokon kívül is megölik egyik a' másikat. . . az e' felék, és több ezekhez hasonló panaszok a' Nemzeti gyűlést nem kevés zürzavaros gondolatokba ejtik.

Egy *Sept. 10-én* jött *Párisi* tudósittás azt tartya, hogy a' Nemzeti-gyűlésnek egy Tagja az előtt harmad nappal a' Convent előtt e' képpen szollott légyen; hogy midön *Quosnoy* megvételit a' közönséges jóra vigyázó Biztos megjelentette, olyan ígéretet tett légyen, hogy miheiyt *Valenciennes* és *Condé* a' Convent kezibe fog menni, ezek iránt azonnal egy közönséges Tudósittást fog tenni; ehez képest ő azt kívánja, hogy ezen ígéret harmad napok alatt tökéletesen bé tellyesítették, és hogy e' mellet *Frantzia* országnak *Roberspierre* meg-ölettetése után való Allapotjáról is, közönséges tudósittást tenni el ne mulassa. *Tallien* ezen elő-adást jónak lenni találván, azt mondotta: Hogy az igen szükséges és fontos dolog légyen, hogy a' Respublika tudhassa meg annak az okát, hogy mi indította légyen a' Respublika ellenségit arra, hogy az ő Tartományokból kéntelenítettessenek ki takarodni;

és hogy a' Convent a' *Roberspierre* halála után mit tselekedett, és ennek utánna mit fogna tselekedni? Egész Frantzia országnak meg kelletik azt tudni, hogy minekutánna a' vért szomjuhozó Tyrannus, már az elök közül ki-óztatott, és az emberek vérevel tápláltatott igazgatás és országlás módja vele együtt el-töröltetett, a' Nemzeti gyűlés azon vagyon, hogy az igazságnak ki szolgál-tatását, és a' közönséges társaságot illető minden virtusokat a' magok állapotjokban naponként meg tarthasson. Ezen Tudósittás lenne a' leg szebb Proclamatió, és a' Frantzia népnek ezzel adhatna a' Nemzeti gyűlés leg jobb módon szímat. Ezen előadás decretaltatott is.

Fayan azt javasolta a' Nemzeti Gyűlés előtt, hogy a' Nemzet jofzágának még kéznél való egy része, mellynek árra 6 Millióra réá mégyen, a' Hazának óltalmazoi, és a' Haza oltalmozása miatt meg-ölettetett katonák özvegyei és Arváji között osztattassék fel, a' más része pedig, a' Nép szegényebb rendjének óllyan módon adattassék-el, hogy a' vevők annak ártát 20 eztehdök alatt fizessék-le. Melly Jovaslást a' Convent, a' kivállasztatott Biztosoknak, az az iránt mentől hamarább téjendő Tudósittás végett által adott.

A' Frantziák északi Hadi serege, a' melly Hollándia ellen viseli a' fegyvert, és *Pischegrü* által vezéreltetik, 70-től fogva mintegy 80000-nyi emberből áll, kik között 12-től fogva mintegy 15000-nyi lovasság vagyon. A' gyalogságnak nagyobb része nem mindennél van jobb moddal öfzve szerkeztetve, köntössek fot hátán fot, a' tápláltatásak se mindennél sirosabb; Ennek fele *Elsássi* és *Lothringai* 16-től fogva 20. eztehdös ifjakkból áll. A' Lovasság pedig sokkal jobb, és köntösse is nem óllyan el-szakadozott mint a' gyalogságnak, lovai is igen jok vagynak. A' Regimentjek 1200 emberből áll. A' *Sámbré* és a' *Más* vize környéken táborozó egyesült hadi seregek, mellyet *Jourdán* vezérel 50-től fogva 60000-

nyi emberből áll. Ezen hadi seregek jó Generalissai így neveztetnek *Ransonnet*, *Pejet*, *Meyer*, és *Kléber*. A' gyalogságjai között sok gránátirosaik, és gyalog Jágerek vagynak, és a' leg keményebb része a' Frantzia lovasságnak is ottan van; az ágyujak, melly is ujj találmány, 16 fontos, ezen Ágyuk 8. lábnyi magasságu kerekeken állanak, és úgy vagynak készítve, hogy azon ágyukkal mindenütt élhetnek, és ámbár nehezek légyenek is azok, még is két ló, vagy pedig 10. ember, a' leg roszszabb után is bámulásra méltó sebességgel vonhatja őket. Mind a' két Armada naponként erössedik; a' többek között az északi Armadia egy 1100 emberből álló ujj dragonyos Regimentel, és egy Regiment lovas Jágerekkel erössített meg, a' kiknek minden Officérjei Sze-retsenek.

A' *Brüszszeli* Garnison négy Bataillon gyalogságból, és egy néhány Lovasságból áll. Minden nap délbe parádé tartatik; A' Polgárságnak, a' közönséges Katona ellen panaszolni nem szabad, a' Staab officirok és hadi törvény szék ellen pedig igen is, minthogy ezek büszkék lévén, a' Polgárokhoz durván viselik magokat. — *Brüszszel*-ben a' mostani Commendans Generál *Ferránd*, sokkal el-szenvedhetőbb, mint az előtte lévő *Haquin*, a' ki igen vad természetű ember lévén, Augustusnak 15-én Párisba vitetett vala, hogy ő is, mint *Roberspierne*nek barátja, a' *Guillotiné* által végezze el maga Rollóját. — A' több fegyvereken kívül a' *Brüszszeli* sántzokból az Ágyukat is el-vitték a' Frantziák, holott is 18. 24. fontos, és 6. 18. fontosok vóltanak, mellyeknek el-vitelékért az oda való polgárság igen erössen zugolodott.

Egy *Aacheni* Sept. 15-én költ levélből azt olvassuk; hogy *Lüttich*ben annak előtte harmad nappal igen nagy zenebona ütette volna ki magát, mellynek hire a' *Chartausennél* lévő hadi sereghez meg menvén, az ottan lévő Truppok azonnal fegyverbe öltözni parantsolatot vettének és

hogy Sept. 14 én ilyen készültek tétettek, hogy azok által a' Frantziákat illendőleg lehessen acceptalni, minthogy attól tartottanak vala, hogy a' *Lüttichiek* és a' Frantziák erre felé bé-találnának isapni. Melly lármanak annakutánna jobban végire járván, a' dolog úgy találtatott, hogy az egész larma, valamelly kereskedők arestaltatásokból származott, kiket is Parisban akartanak fogságra vinni.

Manheimből Sept. 18-án. A' napnap feljövételről fogva *Lautern* tadjékaról igen nagy ágyuzás hallattatik. — A' Printz *Hohenlohé* serege *Lautern* felé vette vala a' maga utját, az holott, és *Landszhutnál* a' Frantziák leg feljebb öt ezerezen vagynak, annak lehet annakokaért hitelt adni, hogy ottan a' Frantziákra rohanván, onnan elkergettettek. — A' Printz *Hohenlohé* fő kvártirja tegnap *Gelheimba*, a' Hadi serege pedig *Winnweiler* és *Otterberg* között vólt; A' Felümarschal *Müllendorf* fő kvártirja pedig tegnap még *Creutznachba* vólt ugyan, de minden, az onnan mentől hamarább való fel kelésre, és tovább való menetelre mutatott. Az ottan lévő Prussia sereg, 6. Bataillonnal és sok Arillériával meg erősített.

Manheimből, Sept. 16-án költ Levélből olvassuk; hogy a' Pruszizusok és a' Frantziák között *Freinsheimnél* véghez ment tsata, sokkal keményebb vólt, hogy sem azt előre lehetett volna képzeln. Az ellenségnek vakmerő bátorsággal való maga viselete, az ütközetet dél utáni 2. óráig nyújtotta, a' mikor végtére nem kevés vesztesel hátot fordítani kéntelenített. — Második probája vala már ez az ellenségnek *Herxheim* és *Dackenheim* között Batteriakat készíteni, hogy az ottan lévő hasznos nagy Tetöket el-foglalhasa, melly tzieljában ha boldogulhatott volna, a' Német Seregek előbbi mozdulásokban, és tovább való munkálkodások uttyában igen erőssen meg akadallyoztattanak volna. Az ellenség ereje, mellyel a' dolgozokat akarta védelmezni 3000 em-

berekből és 12 Agyukból állott. A' Pruszsziai Vitézség, és az Imperiumi, nevezetesen a' Palatinatusi egyesült Truppoknak keményen való magok viselete, minden nehézségeken erőt vett. A' készítettetni kezdetett Bateria egélszen széjjel rattatván, a' tsata piatzon 5-től fogva 600 ig maradtanak halva a' Frantziák. A' Németek is ugyan vesztettének - el egy néhány embereket, de sebesseiknek számok nem kevésre mégyen.

Veselből Sept. 13. án költ Tudósittásokból ezeket tudhatjuk: Hogy *Bréda* és *Bergen op Zoom* között lévő Communicatió egélszen ketté vágatván, onnan igen kevés tudósittásokat lehet venni. Annyi mind azonáltal még is bizonyos, hogy *Bréda* már kétszer fel-kérettetett, és hogy a' Frantziák *Liesbosch*-nál, nagy számmal gyülekeznek ölzve.

Ezen Honapnak 6-án minden Generálisok között *Herzogenbuschba* igen nagy conferentia tartott, holot a' *Yorki* Hertzeg is meg-jelent, ez az ölzve való gyűlés igen hoszszason tartván, az oda való Gubernatornál ebédeltének minnyájan.

Minthogy az egyesült seregek számára, *Herzogenbusch*-ba sok széna, szalma, 's zab magazinumok állittatnak fel, a' miatt, az azokat hordoszekerekkel a' Város ölly telle vagyon, hogy azt se tudják, hól állapadjanak, melly miatt az embereknek sokasága is ottan igen nagy drágoságot okozott. Az ottan való őrizet, a' közelebb múlt kedden még egy Bataillonnál meg-erössítettvén, azon helység elegendő őrizet alatt vagyon immár.

Septembernek 3-án, három Frantzia szökevények' érkeztenek meg *Ramsdonkba*, a' kik azt beszéllették, hogy az ő Hadi seregek három Colonnéba, az egyik *Bergen-op Zoom* és *Bréda*, a' másik *Stéd* és *Herzogenbusch* között, a' harmadik pedig *Grave* felé nyomulna elé felé, és hogy még az napon minden előre álló vigyázok *Teteringból*, *Houtból*, és *Osterhoutból* utnak is indultanak, és a' fennebb említett helységek között Linéát huz-

ván, fennebb nevezett Helyeken kívül, *Haagje* nevezetű falut, és *Gennekét* is el-foglalták a' Frantziák, *Bréda* felöli egy *Nimvegeni* Extrapost azt erőssitti, hogy *Bréda* két napoktól fogva óly erőssen lövöldeztetik, hogy annak rettenetes ágyuzása *Nimvegenbe* igen jól hallattatott, a' Frantziák pedig 30000 ből álló sereggel vóltanak *Bréda* alatt.

Paris 10 dik Sept. *Dedri János* a' *Genfi* Minister tegnap olvasta - el Polgár *Reibaz János* nak egy levelét a' Nemzeti gyűlés előtt, a' mellyben egy zászlót ajánl a' Nemz. Gyűlésnek, hogy azt a' Frantzia Országból és az *Amériká* ből valokkal egy helyre tegyék, mellyek azon *Paotában*, holott a' Nemzeti gyűllés szokott öszve seregleni fel-függesztetnek. Erre a' végeztetett, hogy a' zászló vétettessék el, és a' többek közé függesztesék fel. — Generál *Deseles*, a' ki a' *Cenis* hegye környékén lévő Armadát commendirozta, hivataljából le-tétetvén fogságra vitetett, helyibe pedig Generál *Gujet* tétetett. A' Nemz. Gyűllésnek halálos vétkeket meg vizsgáló törvény széke, két személyeket halálra ítélvén a' *Greve* piattzán tegnap guillotiniroztattak. Kik közül az első *A. Dessices*-nek nevezetett, és *Roncy* Schuster vólt, a' másik pedig *Bésancon* ből való Orás mester *P. Menegaud* vólt. — A' Párisi fogjaknak számok, azokan kívül, a' kik a' *Conciergerie*be vagynak tegnap 6051 személyekből állott, a' mellyből a' tettik, hogy még eddig kevesen kaphatták meg az el-fogattatott személyek közül tsak a' névvel bíró szabadságot is, és hogy a' *Robers-pierre* halála után is nem egyéb, hanem az emberekkel való kegyetlen bánás uralkodik.

A' Nemzeti Gyűlés Sept. 5 kétől fogva 10 kig meg lehetősen tsendesesen tartatott, de se Hadi, se más egyéb fontos dolgokat illető tudósittásokatt nem vett. — A' Frantzia elztendő, a' melly az ő elztendejeknek ujjolag lett fel-olztások szerint Septembernek 22 én kezdődik, Sept. 16-án, vagy pedig a' Frantzia Kalendarium szerint *Fru-*

ctidor-nak 30 án végeztetett, a' mellynek egészben való ki-teleését azon annakutánna következett 5. innep napok porolnak ki, mellyeket *Sans-Cülotideseknek* neveznek. — A' Sept. 8 én tartattatott ülésben, azt terjesztette a' Nemz. Gyűlés eleibe a' közjóra ügyelő Commissió, hogy ezen időben, mellyben minden munkás emberek dolgoznak, a' fellyebb említett 5 egész innep napok alatt hogy a' Nemzet Izámára semmi fegyvert, puskaport's más egyéb Hadra meg kívántato dolgokat ne készítsenek, az az értelemmel éppen ellenkező dolog vólna; mellyre a' Nemzeti Gyűlés azt végzette, hogy mostan ne mind az 5. napot, hanem csak az utolsót tartanak meg innep napul. — A' Nemz. Gyűléshez külömb külömb féle Departementumokból, Olztájokból terjesztetnek a' Nemz. Gyűlés eleibe olyan kérések, a' mellyek által a' Convent arra kérelik hogy a' keményen való bánásnak fundamentumos állatásaitól semmiképpen el ne távozzék.

Török Birodalom.

Constántzinápólyból Aug. 9-én. Három Kurírok ezen a' napon érkeztenek meg ide, a' kik a' Frantziák ellen három egyesült Hatalmasságok Ministereiknek igen szorgos irásokat adtanak által, mellyeknek vételek után Conferentziát tartván a' Ministerek egy más között, azoknak foglalátjokat a' Divánnal is közlötték, mellyből a' Diván megértette azt, hogy Lengyel Országának állapotját tárgyazzák. Minthogy pedig a' Tudósittásokból úgy lehetett gyanítani, mintha a' Török Ministerium a' Lengyel dolgokba elegyítette vólna magát, és hogy Frantzia Országgal is még egyet értésben állana, annakokáért el végzette magában a' Nagy Úr, a' Török Tsászár, hogy a' maga tökéletesen Neutralisi Systemája felől, másokatt azonnal bizonyosokká, és meggyőzettekké tessen.

A' Portának első Dragomanja *Murusi Fejedelem* az Oláh Országai Hospodárnak a' testvére, hivataljából le-tézetett, és helyibe *Callimachi* tétetett, melly hivatalt ő még egyfzert viselt vala. *Reis-Effendi* is, a' ki a' Kegyelemből magát ki-esettnek lenni látván, a' maga hivataljától el-butuzatt, és abból minden további való akadályon kívül el is botsáttatott. Az Ujj Status Consiliarius pedig az öszve gyülekezés iránt parantsolatot vévén a' Nagy Urtól, az ő Tiszti tarsai közül két nevezetes személlyek a' városból ki takarodni parantsolatott vettenek.

Ezen alkalmatossággal a' Frantzia Consul *Descorches*-nek is értésere adattatott az, hogy minden Frantziák, a' kereskedőken kívül, *Constantinápólyból* ki küldjen, a' kiknek különben is ottan semmi szükséges dolgok az el igazittásra nem vólna; azokért pedig, a' kik a' magok bajok el-igazittások végett ottan maradnának, minden tselekedetek, és magok viseletek iránt *Descorches*-nek kellene jot állani. Erre való nézve a' nevezetes *Henin*-nek és minden ötet követőknek, minden további mulatáson kívül *Marseillé*-be kellett utazniak, annyival is inkább, mint-hogy a' mentségekre, semmi fundamentumos okkal nem élhettenek; kiknek el-menetelekre minden szükséges dolgok számokra ki is rendeltettek. Hogy pedig a' Porta a' Frantziák ellen három egyesül Hatalmassagok Ministereit az iránt annyival is inkább meg gyözhesse, hogy a' Neutralitást a' leg szorossab moddal meg kívánja tartani, a' fennebb említett történeteken kívül, egy Firmánt botsátott ki, és tétetett közönségessé, a' mellyben az az iránt már annak előtte is megtett maga ki jelentését ujjolag közönségessé kívánta tétetni, 's az *Archipelágusi* Commandansának is leg keményebben meg-parantsolta, hogy a' Neutralitást leg szorossabban meg tartsa.

A' közelebb múlt Honapnak 29 én, a' külső városokban *Galatában*, *Topánában*, és *Pérában* igen nagy égés vólt, holott is 1500 nagyobb és

kissebb házak égtenek-el, a' mellynek szemlélésére a' Török Tsászár, maga is ki-ment. Az alattomban való gyujtogatok közül egynéhányon el-fogattattanak, a' kik *Pérába* ismét tüzet akartanak gerjeszteni, kik is a' magok vallamások szerént *Pérát* egészen hammuvá tenni kívánták vala.

A' fekete tengerre menő Cánális mellé, egy uj erősséget épittetvén a' *Gouvernement*, abban sok számból álló, és igen nehéz Artilléria vitettetett, és ilyen moddal azon tengerre menő *Canalis* erőssé tétettetett.

A' közelebb múlt Honapnak 30-án az *Uhlemann* Corpussának két nevezetes Uri férjfiak küldettettek innen *Asiába* számkivetésbe. Az egyik *Abdullah Effendi Romeliának* fő igazgatója, a' másik pedig *Zadé* ezen városnak Fő birája. Ezen változás azt bizonyítja, hogy az Antiministerialis rész meggyengült, a' melly még annyival is inkább ki tette abból, hogy *Reis Effendi* is ezen a' napon kérte a' Nagy Szultánt a' maga el-botsáttatása iránt; A' feljebb való tudósításban a' van ugyan, hogy ő hivataljából minden akadályon kívül el-botsáttatott volna; de egy más ez iránt tudósítást tévő Levél azt erőssíti, hogy a' Nagy Szultán *Reis-Effendit* hivataljából nem hogy el-botsátotta volna, sőt inkább ditsétekkel meg tetéztvén, és eddig elé tett szolgálataival tökéletesen meg lévén elégedve, maga hivatalját tovább is folytatni parantsolta. *Pacha* Kapitán, minden módon azon igyekezett vala ugyan, hogy *Reis Effendit* meg buktassa, de egész tzeljában felsült, és gonosz szándékában tovább menni kéntelenített meg-szünni, és *Reis Effendit*, akaratja ellen is ditsétekkel magasztalni, mellyet tselekedni a' Nagy Urat is látta vala, kéntelenített. Ipsilandi fejedelem is, *Moldavának* és *Oláh Ország*nak volt Hospodárja ezen a' napon küldetett számkivetésbe *Rhodus* szigetibe. *Wassif-Effendi* is, a' Portának *Madritban* volt Ministere számkivetésbe küldetett.

Smirnából Augustusnak 2-án. Hogy a' Porta az itten találtató Jákobinusokat zabolán tarthassa, ezen tzeinek el-érésére *Cara Osman Oglut* 600 emberekből álló sereggel ide küldette, és 3. Török hadi hajokat is rendelt erre felé evezni.

Hadi Történetek.

Albrecht Sachsen-Tescheni királyi Hertzegnek, a' maga *Schvetzingeni* fő hadi szállásáról Sept. 18 án költ tudósítása ezeket foglalja magában: Hogy az ellenség, ezen Honapnak 15-én mintegy 2000 gyalogságból, és 500 lovasságból álló embereivel a' *Triernél* lévő Hadi sereg őrállói ellen ment volna ki recognoscirozni, melly Seregnek vezérlése, minekutánna a' Lovasság Generálja *Blankenstein* a' *Mosa* Vize mellett lévő Hadi sereghez huzta volna magát, F. M. Lajtinánt *Mélásra* szállott által. Az ellenség serege rész szerént *Schveig-nál* ment keresztül a' *Mosa* vizén, más része pedig *Erangon* fejüt ütette ki magát 's a' mi őrállóinkat *Hetzerás* mége nyomta. Midön pedig az ellenség segítségére, több seregek is láttattak volna el-nyomulni, Fő Hadnagy *Einsiedel*, és Alhadnagy *Hamar*, Lovas Kapitán B. *Lusenzky* től segítettvén, a' *Wurmser* Huzárjaival az ellenség lovasságára ütötenek, kik közül 14-et csak hamar le-apritván azoknak lovaikat 6. fogjokkal együtt el-fogták. Az ellenség a' sárt ki nem álhatván kéntelenítettett hátat fordítani és elébb állani, kik között igen sokan meg-sebessítettének. Az ő sebessék között egy *Obester*, az el-estek között pedig egy officier volt. — A' fennebb említett Hadnagyok, az esméretes *Wurmser* Vitézei között lévő *Vámosi* és *Benerik* káplárokkal együtt azon alkalmatossággal a' magok vitézségeknak tagadhatatlan jeleit adták. — Fő Hadnagy *Gr. Neuberg* az Uhlánusok egy szárnyával F. M. Lajtinánt Báró *Werneck*-től az ellenségnek és az utnak recognoscirozása végett *Brée* felé küldetvén ki, hirtelen egy 400 lovasságból álló ellenséges seregre bukkanván a'

melly lovasság a' miéinkre ütvén, ámbár vitézeink eléggé jól viselték légyen is magokat, de még is kéntelenítettnek magokat vizszá vonni, kik az ellenségtől erőssen környül lévén vétettetve, Fő Hadnagy Gr. *Geuberg* 6. Uhlánusokkal együtt fog-ságba esett.

Fő Hadi tármester Gr *Clerfayt*-nek *Fouren le Comté*ből Sept. 18-án Tudódisittásából ezeket lehet tudni: Hogy az ellenség Sept. 17 dikén a' nap fel-jövetelivel, Generál Báró *Kraynak Maestricht*-nál álló seregét 25000 emberből álló sereggel 5 Kolonnéba támmodta légyen meg. — A' tsata kemény ágyuzással tartott egész estvéig, de az ellenség soholt is nevezetes halznat nem nyerhetett, és mindenünnen kárával verettetett vizszá. — A' F. M. Lajtinánt Gr. *Latour* serege bal szárnyára is, az *Agvaille* pataka mellett, sokkal keményebb erővel, ugyan azon a' napon ütett réa az ellenség; de itt is az ellenség maga fel-tett tzeljában tellyességgel nem boldogulhatott, ámbár egy néhány rendbéli probákat tett légyen is.

Az *Albrecht* Kir. Hertzeg, és a' Birod. beli lovasság Generáljának *Hofheim*ből Sept. 21-én úgy a' Prusziziai Generál - Lajtinánt Hertzeg *Hohenlohé*-nak *Kaiserslautern* böi Sept. 20-án költ Tudósit-tásainak ez a' foglalata: Fel-tette vala magában azt a' Hertzeg, hogy az ellenség recognoscirozást maga tégye meg, e' végre ezen Honapnak 20-án ki-indulván recognoscirozni, olyan parantsolatot és rendelést tett, hogy az egész serege jassan lassan maga után nyomuljon, abból az okból, hogy ha az alkalmatosság kedvezne, az ellenséget nem csak az hogy meg-támodhassa, hanem meg is verhesse; ki is olyan szerentsés vala, hogy ezen tzeljättökéletességre vihette, az ellenségen ezen nyert gyözedelmét pedig minnyajan a' Generálisok szemes vigyázásoknak, és a' Generálstabnál lévő Tisztek és Truppok vitézségeik köszönte. — Az ellenség *Fischbachtól* és *Hochspeyertől* azon Kolonnék által üzettetett el, mellyeket az örökös Hertzeg vezérelt vala, ho-

lott is Generál *Karaiczay* a' *Vécsey* Regimentjével, és Gen. *Volfrád* 500 lovassaival az ellenség közé bé-tsapván, sokakat közüllök le vágott, fogságra pedig nem keveset vitt. — Ezen ütközetben Ts. K. Major *Simich* mutatta ki leg nevezetesebben a' maga vitézségét. Az ellenség *Kaiserslautern* felé nem mehetvén, *Trippstadt* felé vonta vilzszá magát, a' merre Generál *Karaitzay* nyomta vala a' *Vécsey* Regimentjével, segittetve lévén a' *Romberg* granatiros Bataillonjál által. A' Gen. *Volfrád*, *Katt* Regimentjei, és a' *Blücherének* egy része szabta leg jobban a' Frantzia dolmánt, kik is az ellenségnek három Bataillonját rész szerént le vagdalták, rész szerént el-fogták. — A' *Waldek* és a' *Schmettau* Regimentjei pedig, bal kézfelöll vagdalta az ellenség gyalogságát. Ezek is egy Bataillont rész szerént le-vagdaltak, rész szerént pedig el-fogtak. — Az ellenség vesztése a' le-vágadtattakra, meg-ölettetekre nézve 2000 fejül vettetik, az el-fogattattak száma is kevéssel kissebb. A' *Kaiserslauternél* el vétetett Agyuk és puska poros szekerek számát még tudhani nem lehet, annyi mindazonáltal igaz, hogy azok nem kevésből állanak. A' mi pedig a' mi vesztésünket illeti, az, az ellenségéhez képest igen kevés; Leg inkább sajnálja pedig a' Hertzeg a' maga Adjutantját, Oberstlajtinánt Gróf *Forstenburgat*, a' ki azon tsatában igen nehéz sebet kapott.

Elegyes Tudósítások.

Madridből Aug. 20. án. A' Király tizen-két elé való és nevezetes Hadi előlljárakat, azért hogy *Colliourét* a' Frantziáknak által adták, arra ítélte hogy az *Afrikai* ki-kötő helynél lévő Garnisonban két esztendeig úgy szolgáljanak, mint közönséges Katonák, hogyha pedig ezen ítélet tétellel a' köz katonaságra sententziázott Hadi tisztek meg nem elégednének, szabadságot ad a' Király nékiek arra, hogy magokat a' Katonai Törvény ítélet tételnek botsássák alájja.

A' Birodalomban lévő minden templomokban 9. napok alatt tartó Isteni tiszteletek, és imádások rendeltettek, hogy a' Frantziák ellen fel-emelt fegyverre az egek áldása megnyerettessék.

Admirál *Borja* a' maga *Escadre* - jával *Ferrolba* meg-érkezett. A' *Magnanimo* hajója, mellyen 74. Ágyuk vóltanak, egy *Köszálba* meg-ütközvéa el-süjvedet, de némelly portékák azon veszedelemből ki-szabadítottak, és véle együtt minden el nem veszett.

A' közép tengerre *Langara* Admirál alatt utnak indúlt Flottánkon 10000 emberekből álló seregünk van.

A' Pruszsiai Király minden ötet követőivel a' Lengyel országi Armadiájából Sept. 21-én érkezett meg *Silésiában Breszlauban*. — A' korona örökös *Hertzeg* is Sept. 19-én érkezett vala meg úgyan oda, a' honnan más nap *Berlinbe* utozott. *Lajos* hertzeg is az Armadiából Sept. 20-án érkezett meg *Breszlauban*.

Berlinből Sept. 16-án irják: Hogy a' Déli Pruszsziában zenebonáskodok közül sokan el-fogattaván, közülök 24-én vitettettek a' szelidségre és jámbonságra tanitto Akadémiában, *Spandauban*. Ugy hallatik hogy *Muszka* Generál *Fersen*, a' maga hadi seregét, a' melly eddig *Warschau* mellett fekütt, *Hertzeg Repnin* Trupjaihoz tsatolta vólna.

Hannoverából Sept. 13-án. Rég az ideje, mioltától fogva mind a' békesség felöll beszéllenek, de még egyszer is óllyan erőssen és meg határozva nem szollottanak rolla, mint mostan; melly szerént hogy egy újj Alliántziára fognának lépni a' Hatalmasságok közönségesen, azon hir is szárnyára költ. Adja a' Sz. Isten a' békességet minékünk, ennél ugyan jobbat a' földön nem kívánhatunk.

Valamelly Musikáról valaki a' következendő
verseket készítette, mellyeket egy jó Barátom tör-
ténethől megtalálván, azokat velem közlötte, 's
én is E. Olvasoimmal közleni érdemesnek tartot-
tam.

Ha a' sebess Hajnal szekeriben ülnél,
'S a' tenger útolsó Partjára repülnél,
Hol *Orphéus* léлке a' szép Syrenekkel
Néha vigad, néha Gyászól, sir, 's énekel

Az hol *Eufrates* meg-állott vizével
'S hizlalja öbleit a' hangok izével,
Hol olyan szelidek a' vad Orosilányok
Egy Notára, mint az mostani Léányok.

Nem halhatnál még is szebb musikát (oh! ha
En úgy tudnék), mint most estve vala soha,
Somfa tsatornákon folyt annak a' vére,
A' ki nem vigadott ott maga kedvére.

Azt tartom halgatták ezt a' mennyi Vének,
Mind meg-újította azokat ez ének;
A' *Klárinét* olyan szép, mint az a' Klára
Melyet a' szerelem ki szegzett aklára.

A' *Fagott* a' többi között olyan szerfzám,
Mint az ételben a' jó izü fűszerfzám.
A' *Válthornt* valami Angyal felejtette
Köztünk, vagy repülvén haza, el ejtette.

Ha egy mása bubol készítettett lakat,
Zárná bé fejedén a' hallo Ablakat,
Jobk koltsot ki nyitni azt nem találhatnál,
Mintha ezek szolván, te közből álhatnál.

A' *Klárinét* úgy fett mintha egy fürj Szolna,
A' *Fagott* mintha az Echo valószolna.